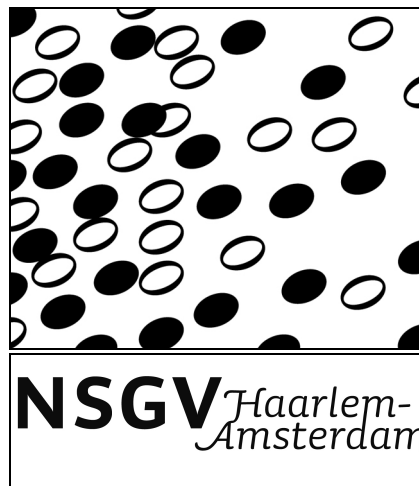

Nieuws

van de Gregoriusvereniging

Digitale nieuwsbrief voor ieder die betrokken is bij de kerkmuziek:
koren, dirigenten, organisten, cantores, pastores en parochiebesturen.

Oktober 2009

Uitgave van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging
in het Bisdom Haarlem-Amsterdam
diocesane organisatie voor de kerkmuziek

Kruisweg 69 2011 LB Haarlem
T (023) 511 26 86
E nsgv@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
W www.nsgv.nl

Basiscursussen voor dirigent en organist van start

Zaterdag 9 januari 2010 starten in Haarlem de basiscursussen voor dirigenten en organisten.

Na de oriëntatiecursus dirigent/cantor/korist die in de afgelopen maanden gegeven is gaat het Opleidingscentrum voor kerkmuziek hiermee de volgende fase in. Amateurdirigenten en -organisten (of zij die dat willen worden) die aan een aantal minimale eisen voldoen komen in aanmerking voor het volgen van deze cursus, waarin zij basiskennis en -vaardigheden voor het leiden van een kerkkoor en het liturgische orgelspel krijgen aangeleerd.

De cursussen bestaan uit 12 lesdagen van 3,5 uur (voor de dirigenten komen daar nog totaal 6 uur zangles bij). Docenten zijn Rozemarijn Kalis, Bert Stolwijk en Mark Heerink. De lessen worden gegeven in de gebouwen van het Bisdom Haarlem-Amsterdam (Kruisweg 63) en de Groenmarktkerk (H. Antonius van Padua, Nieuwe Groenmarkt 12) te Haarlem.

Een folder met aanmeldingskaart is aan te vragen bij ons kantoor. U kunt ook terecht op onze website: www.nsgv.nl (onder Haarlem-Amsterdam, cursussen), daar vindt u ook de toelatingseisen.

Kathedraal vervuld van muziek Eerste uitvoering nieuwe mis

Honderden kerkkoorleden en andere belangstellenden waren zaterdag 3 oktober bijeen in de Sint-Bavokathedraal in Haarlem om de viering van het 450-jarig bestaan van het Bisdom Haarlem-Amsterdam een muzikaal accent te geven. Het middenschip was voor meer dan de helft bezet door het Jubileumkoor, samengesteld uit 280 leden van kerkkoren uit het hele bisdom. Er was zelfs een kerkkoor uit Wieringen (bisdom Rotterdam) gekomen om mee te doen aan de repetitie en de eerste uitvoering van de Nicolaasmis van Jan Valkestijn. Hij schreef dit gezongen ordinarium in opdracht van de bisschop van Haarlem-Amsterdam, mgr. J.M. Punt, ter gelegenheid van het bisdomjubileum.

Bert Stolwijk leidde het grote Jubileumkoor (foto: Steef Pardoen)

Voordat de pontificale eucharistieviering begon hadden de koorleden er al de nodige uren opzitten, want er moest natuurlijk flink geoefend worden om deze driestemmige compositie naar behoren uit te kunnen voeren. Ze werden echter goed verzorgd, want het bisdom zorgde voor koffie, thee en broodjes.

Toen om precies 15.00 uur de bisschop en de concelebranten in een processie binnentraden werden zij muzikaal begeleid door een plechtstatige Intrada Pontificalis, eveneens voor deze gelegenheid gecomponeerd door 'huiscomponist' mgr. drs. Jan Valkestijn en gespeeld door een koperkwartet en organist Ton van Eck op het grote Willibrordorgel. Aansluitend klonk massaal het lied 'Dankt, dankt nu allen God', waarmee direct de toon werd gezet voor deze jubileumviering, waarin dankbaarheid de boventoon voerde.

Ook de jeugd was aanwezig: jonge koorleden uit Almere Buiten zongen een Halleluja van Jan Valkestijn. (Foto: Steef Pardoën)

Fons Ziekman, magister cantus van de kathedraal, leidde de volkszang. Op de achtergrond het koperkwartet. (foto: Steef Pardoën)

Op de geëigende plaats in de liturgie werden de diverse onderdelen van de Nicolaamis uitgevoerd. De componist zelf schaarde zich als erekanunnik van het kathedraal kapittel in de kring van concelebranten. Ondanks enkele onvolkomenheden waren veel aanwezigen onder de indruk van deze nieuwe compositie en enkele dirigenten lieten na afloop weten deze mis ook in hun eigen parochie te gaan uitvoeren. Daarmee gaven ze gehoor aan de oproep die plebaan H.J. van Ogtrop deed in zijn preek. Hij refereerde aan de bekende psalmwoorden 'Zingt voor de Heer een nieuw lied' en riep de koren op om naast het vertrouwde repertoire ook steeds nieuwe klanken in de liturgie toe te laten.

Twee koren uit ons bisdom lieten zich nog afzonderlijk horen: een aantal leden van het Tiener- en het Middenkoor van de Andreasparochie uit Almere Buiten zong 'Halleluja. Uw woord doet goed' (Valkestijn) en het Thomaskoor uit Huizen bracht tijdens de communie het motet 'Juicht voor de Heer alle landen' (Strategier) ten gehore.

Bisschop Jozef Punt dankte aan het einde van de viering alle aanwezigen voor hun inzet op deze dag, maar ook voor alles wat zij in hun eigen parochie doen om de lofzang gaande te houden. Daarna mocht hij het zelf het laatste onderdeel van de Nicolaasmis zingen: de pontificale zegen.

Tot slot werd de kathedraal nog eenmaal tot in de gewelven vervuld met zang, orgelspel en kopergeschal in het majestueuze slotlied 'Wij zijn uw volk, wij zijn door U gedragen'. Beter kon deze jubileumviering niet eindigen!

In het tijdschrift Doorgeven (nr. 4 van de lopende jaargang) zal de preek van plebaan Hein-Jan van Ogtrop worden afgedrukt. Indien u deze aflevering als proefnummer wilt ontvangen dan kunt u ons dit laten weten.

De bladmuziek van de Nicolaasmis is verkrijgbaar bij Annie Bank Edition te Amstelveen: www.anniebank.nl of 020 441 22 02.

Nieuwe website en huisstijl landelijke NSGV

De NSGV heeft sinds enkele maanden een geheel vernieuwde website (www.nsgv.nl). Ook de diocesane afdelingen zijn hierop vertegenwoordigd met hun agenda, hun nieuws, hun contactgegevens, etc. De eigen website van de NSGV Haarlem-Amsterdam is hiermee komen te vervallen. Gaat u dus voor het laatste kerkmuzikale nieuws en andere informatie dus voortaan naar www.nsgv.nl en klik dan op 'Haarlem-Amsterdam'.

Organisatie voor rk kerkmuziek

Tegelijk met de nieuwe website presenteert de NSGV zich voortaan ook met een nieuwe huisstijl. Meest in het oog springend onderdeel van deze huisstijl is het logo, ontworpen door Marijke Kamsma. De heilige Paus Gregorius is niet meer zichtbaar, de duif die hem volgens de legende de Gregoriaanse gezangen in het oor fluisterde des te meer. Deze duif staat symbool voor de heilige Geest die niet alleen de NSGV, maar vooral ook de kerkmuziek en haar beoefenaars zou moeten inspireren. Een ander belangrijk element in het logo zijn het oor (linksonder) en de geluidsgolven die het oor bereiken. Opvallend is verder dat de duif zich ook in dit nieuwe logo tot Gregorius (de letter G) wendt. In de originele versie bestaat het logo uit 7 kleuren (zie www.nsgv.nl), voorstellende de 7 diocesane afdelingen.

De diocesane afdeling NSGV Haarlem-Amsterdam zal dit logo voorsnog alleen gebruiken bij berichten die de landelijke NSGV betreffen. Voor onze afdeling is nog niet zo lang geleden een nieuwe huisstijl en een nieuw logo ontworpen door Maartje Schuurmans (zie de kop van deze nieuwsbrief). Ter wille van de herkenbaarheid en ook om praktische redenen is het niet wenselijk om nu op een nieuw logo over te stappen.

Koren vieren Ceciliafeest Is zingen dubbel bidden?

Zondag 22 november a.s. is het niet alleen de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarop het hoogfeest van Christus Koning wordt gevierd, het is ook de jaarlijkse gedenkdag van Sint Cecilia, patrones van de muziek. Veel kerkkoren houden rond deze datum hun jaarvergadering of vieren hun patroonsfeest tijdens een gezellige bijeenkomst. Tientallen koorleden in ons bisdom zullen in het zonnetje gezet worden wegens een jubileum.

Bij gelegenheden als deze wordt vaak het gezegde 'Zingen is dubbel bidden' aangehaald, vaak met een verwijzing naar Sint Augustinus. Daarbij worden echter twee fouten gemaakt:

De eerste is dat de het spreekwoord oorspronkelijk luidt:
Qui bene cantat bis orat hetgeen betekent *Wie goed zingt bidt dubbel.*

De tweede fout is dat deze uitspraak toegeschreven wordt aan de heilige Augustinus. Deze kerkvader, die leefde van 354 tot 430, heeft deze uitspraak echter nooit gedaan, zo beweert althans prof. dr. Paul van Geest, een groot kenner van Augustinus. In het Nederlands Dagblad van 23 februari jl. verwijst hij naar een tekst waar deze uitspraak mogelijk op gebaseerd is:

*"Want degene die zingt, lóóft niet alleen, maar looft op vreugdevolle wijze.
En degene die lof zingt, zingt niet alleen, maar heeft ook Degene lief over (of: tot)
wie hij zingt. In de lof van wie God belijdt is verkondiging, in het lied van wie liefheeft is zijn hart."*

Sint Augustinus

Zingen kan dus een bijzondere uitwerking hebben. Wie met de juiste intentie zingt kan zelfs zeggen dat het niet alleen dubbel bidden is, maar dat het zelfs het ultieme gebed kan zijn van wie God liefheeft.

(Gedeelten uit een artikel van Bert Stolwijk in Doorgeven, bulletin voor liturgie en kerkmuziek, jaargang 23, nr. 3.)

HET BESTUUR VAN DE NSGV HAARLEM-AMSTERDAM
FELICITEERT ALLE KOORLEDEN, DIRIGENTEN EN ORGANISTEN
DIE DIT JAAR EEN JUBILEUM VIJFEN

Bernard Bartelink 80 jaar

Op 7 november a.s. zal het radioprogramma *Viertakt op zaterdag* aandacht schenken aan de Haarlemse organist-componist Bernard Bartelink die op 24 november a.s. 80 jaar hoopt te worden. In het programma zal hij worden ondervraagd over zijn muzikale loopbaan, die zich grotendeels achter het orgelklavier heeft voltrokken. Ook zullen diverse werken van hem te beluisteren zijn.

Bernard Bartelink, geboren in 1929 te Enschede, was van 1971 tot 1999 titulair organist van de Kathedrale Basiliek Sint Bavo te Haarlem. Bij zijn afscheid ontving hij de hoogste onderscheiding van de NSGV, de bronzen plaquette. Bartelink is tot op de dag van vandaag een veel gevraagd concertorganist in binnen- en buitenland. Zo trad hij o.a. op in diverse Europese landen, de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Korea en Nieuw-Zeeland.

Als componist van koor-, orgel- en kamermuziek kreeg Bernard Bartelink tal van opdrachten, zowel van kerkelijke als van wereldlijke overheden. In de r.-k. kerken zijn de Willibrordusmis en zijn toonzetting van Psalm 119 (Een lamp voor mijn voet is uw woord) het meest bekend. Onlangs schreef hij in opdracht van de NSGV Haarlem-Amsterdam twee composities voor het Haarlemmer Orgelboek dat in het voorjaar van 2010 zal verschijnen.

Bestuur en medewerkers van de NSGV Haarlem-Amsterdam feliciteren hierbij Bernard Bartelink van harte met het bereiken van de leeftijd der sterken en wensen hem toe dat nog lang in staat zal zijn om met zijn orgelspel en nieuwe composities een bijdrage te leveren aan de (kerk)muziekpraktijk.

Het programma 'Viertakt op zaterdag' is te beluisteren van 18.00 – 19.00 uur op Radio 4.

www.radio4.nl/viertakt

Concours voor kinderkoren

Dirigenten en besturen van kinderkoren kunnen op korte termijn informatie tegemoet zien over het Concours voor kinderkoren, dat op zaterdag 13 maart 2010 gehouden zal worden in Haarlem. Kinderkoren uit de bisdommen Haarlem-Amsterdam, Rotterdam en Utrecht kunnen dan in aanmerking komen voor een prijs (bestaande uit een beker en een geldbedrag) en zullen in ieder geval een geweldig zangfeest beleven. Ook op onze website zal binnenkort nadere informatie te vinden zijn.

Zingen met je ziel

De abdij van Egmond biedt in januari een cursus 'contemplatief zingen' aan. Psalmen uit het Abdijsboek – die voor een deel ook te vinden zijn in de gangbare zangbundels – staan hierin centraal. De cursus bestaat uit drie lesdagen in 2010 (zaterdag 9/1, 23/1 en 13/2), steeds van 10.30 tot 16.00 uur. De cursusleider is br. Adri Kortekaas OSB.

Nadere informatie: www.abdijvanegmond.nl of (072) 506 14 15

Agenda

datum	aanvang	activiteit	plaats	bijzonderheden
za. 9 januari 2010	09.30 uur	Start Basiscursussen Dirigent en Organist	Haarlem	<i>zie bericht pag. 2</i>
za. 9 januari 2010	10.30 uur	Start cursus 'Zingen met je ziel'	Egmond Binnen	<i>zie bericht hierboven</i>
za. 13 maart 2010	10.30 uur	Concours voor kinderkoren	Haarlem	<i>zie bericht hierboven</i>